

Anne-Baba Davran?? Envanteri (Ö?renci Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne-Baba Davran?? Envanteri (Ö?renci Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16017>

Özet

Anne-Baba Davran?? Envanteri (Ö?renci Formu), 1997 y?l?nda Serdar Erkan taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Ölçek, ö?rencilerin kendi alg?lar? üzerinden anne ve babalar?n?n kendilerine yönelik sergiledi?i davran?? biçimlerini ve tutumlar? de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu envanterin geli?tirilme süreci, özellikle anne-baba davran??lar?n?n çocuklar?n akademik ve duygusal geli?imleri üzerindeki etkilerini, bilhassa s?nav kayg?s? düzeyleri ile ili?kisini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ebeveynlerin destekleyici, bask?c?, kontrolcü veya kabul edici tutumlar?n? ö?renci perspektifinden belirlemede kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçek, bir müdahale çal??mas?n?n parças? olarak, grup rehberli?inin ebeveyn davran??lar? üzerindeki potansiyel etkisini ölçmek için kullan?lm??t?r. Bu ba?lamda, envanterin temel amacı, ebeveynlerin çocuklar?na yönelik tutumlar?nda meydana gelen de?i?imi nicel olarak saptamaktır. Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i ve güvenilirlik analizleri yap?lm?? olsa da, bu veriler orijinal kaynakta (Doktora tezi özeti) detayl?ca belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Anne-Baba Davran?? Envanteri, Ö?renci Formu, Ebeveynlik Tarzlar?, S?nav Kayg?s?, Grup Rehberli?i, Psikolojik Ölçek, Ölçek Geli?tirme, Ergenlik.

Yazarlar

Serdar Erkan

Amaç

Anne-Baba Davran?? Envanteri (Ö?renci Formu)'nun temel amacı, ö?rencilerin alg?lad??? ?ekliyle anne ve babalar?n?n kendilerine yönelik sergiledi?i tutum ve davran??lar? sistematik olarak ölçmektir. Bu envanter, özellikle ebeveynlerin çocuklar?n?n akademik ba?ar?lar? ve duygusal iyi olu?lar? üzerinde etkili olan destekleyici veya kontrolcü davran?? boyutlar?n? saptamak üzere geli?tirilmif tir.

Ölçek, orijinal ara?t?rmada, grup rehberli?i programlar?n?n anne-babalar?n çocuklar?na yönelik davran??lar?nda olumlu yönde bir de?i?im yarat?p yaratmad???n? de?erlendirmek ve bu de?i?imin çocuklar?n s?nav kayg?s? düzeyleri üzerindeki etkisini incelemek için bir ölçüm arac? olarak kullan?lm??t?r. Dolay?s?yla, birincil amaç, ebeveyn-çocuk ili?kisindeki davran??sal de?i?kenleri belirlemektir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Envanterin ölçtü?ü temel psikometrik yap?, ö?rencilerin bak?? aç?s?yla algılanan ebeveynlik davran??lar?d?r. Bu yap? genellikle iki ana boyutta ele al?n?r: Kabul/S?caklık ve Kontrol/Otorite. Ölçe?in, ebeveynlerin çocuklar?na sa?lad??? duygusal deste?in düzeyi, akademik beklentilerin ifade biçimi, disiplin yöntemlerinin tutarlı??? ve çocu?a tan?nan özerklik miktar? gibi spesifik davran??sal alt boyutlar? ölçtü?ü varsay?lmaktadır.

Ölçe?in, ebeveyn tutumlar?n?n geleneksel s?n?flandırmalar? (örne?in, otoriter, demokratik, izin verici) ile ilişkili alt faktörlere sahip olması muhtemeldir. Bu faktörler, ö?rencilerin psikososyal uyum düzeylerini ve özellikle akademik stresle ba?a ç?kma yeteneklerini etkileyen ebeveyn etkile?imlerini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynakta (tez özeti) geçerlik bilgileri aç?kça belirtilmemiştir. Ancak, bir doktora tezi kapsamında geli?tirilmiş bir araç olduğu için, yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli?inin (uzman görüşleri alınarak) sa?lanması beklenmektedir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten anne-baba davran??lar?n? ö?renci perspektifinden ölçtü?ünü kanıtlamayı amaçlamaktadır.

Detaylı geçerlik katsayılar?, korelasyon analizleri ve geçerlik türlerine (örne?in, ölçüt ba??ntılı geçerlik) ilişkin spesifik veriler için Serdar Erkan'ın 1997 tarihli doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik de?erleri, kaynak içerikte "-" olarak listelenmiştir. Tipik bir psikometrik araç geli?tirmesinde, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerinin kullanıldığı varsay?lmaktadır. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, envanterdeki maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü gösterir.

Orijinal araştırmacı'nın metodoloji bölümünde, ölçe?in tutarlılık düzeyini gösteren istatistiksel verilerin mevcut olduğu kabul edilmektedir. Bu veriler, ölçe?in zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçek, ebeveyn davran??lar?n?n karmaşık bir yapısnı ölçmeyi hedefledi?i için, geli?tirme amaçlarında faktör analizi yöntemlerinin (Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanıldığı güçlü bir şekilde varsay?lmaktadır. Bu analiz, algılanan ebeveyn davran??lar?n?n hangi temel

boyutlardan olu?tu?unu (örne?in, "Destekleyici Kabul", "A??r? Kontrol", "?hmal") ortaya ç?karmak için gereklidir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in alt boyutlar?n? ve bu boyutlara ait madde da??l?mlar?n? belirler. Orijinal tezde, bu boyutlar?n tezin ana de?i?keni olan s?nav kayg?s? ile ili?kilendirilmi? olmas? muhtemeldir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental) / Öz Bildirim Envanteri

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak bu tür davran?? envanterleri genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (Örn: Hiçbir Zaman, Nadiren, Bazen, S?k S?k, Her Zaman).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Çocuk veya Ergenler)

Age Group: Orijinal tez popülasyonuna ba?l? olarak genellikle ortaokul veya lise ö?rencileri (12-18 ya? aral???) hedeflenmi?tir.

Population Details: Ölçek, doktora tezinin örneklem grubunu olu?turan, grup rehberli?i program?na kat?lan ebeveynlerin çocuklar? üzerinde uygulanm??t?r. Genellikle normal geli?im gösteren okul ça?? ö?rencilerini kapsamaktad?r.

Test Methodology: Ka??t ve Kalem Testi (Self-Report/Öz Bildirim).

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Tutumlar?, Çocuk Geli?imi, Psikometrik Özellikler, Doktora Tezi, Serdar Erkan, Ölçek, Ergen Psikolojisi, Rehberlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (1997 y?l?ndaki tezin yazar? Serdar Erkan)

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (1997 tezi ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçek, akademik bir tezin parças? olarak geli?tirilmittir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Serdar Erkan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari bir ölçek de?ildir; akademik veya ara?tırma amaçlı? kullan?m için genellikle yazardan izin alınması yeterlidir.

Test Y?I?: 1997 (Doktora tezi tamamlanma y?I?).

Kaynaklar

Erkan, S. (1997). *Grup rehberli?inin anne - babalar?n çocuklar?na yönelik davran??lar? ve çocuklar?n?n s?nav kayg?s? düzeylerine etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Anne-Baba Davran?? Envanteri (Ö?renci Formu) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri (items) sa?lanmamıttır.